

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Луцький національний технічний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенцімі (Польща)

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

23 березня 2023 р.

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Lutsk National Technical University
Lviv University of Trade and Economics
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian Institute (Ukraine)
Cavalry Captain Witold Pilecki State University of Malopolska in Oświęcim
(Republic of Poland)**

**VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE**

**«FINANCIAL REGULATION OF
CHANGES IN THE ECONOMY OF
UKRAINE»**

23March 2023

Mukachevo

УДК 336.13.025.12(477)(043.2)

Ф59

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від 24 березня 2023 року)*

Програмний комітет:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Джоанна Стуглік – директор Інституту управління та виробничого машинобудування, Малопольський державний університет імені Вітольда Білецького, м. Освенцім.

Павел Качмарчик – декан факультету соціальних наук, Мазовецька академія в Плоцьку, доктор філософії.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор.

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент.

Герц Мирослав Мирославович – начальник бюджетного відділу фінансового управління виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Черничко Тетяна Володимирівна – завідувач кафедри економіки та фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Стегней М. І. – д.е.н., проф., Нестерова С. В. – к.е.н., доц., Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц.,

Лінтур І. В. – к.е.н., доц., Петричко М. М. – к.е.н., доц., Братюк В. П. – к.е.н., доц., Росола У.

В. – Ph.D, доц., ст. викл., Михальчинець Г. Т. – к.е.н., ст. викл.

Ф59 Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників VII Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 23 березня 2023 р. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. – 196 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

©Мукачівський державний університет, 2023

Росола У.В., Гопонько В.В., Клейнер В.В. АКТИВІЗАЦІЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ В УМОВАХ ВІЙНИ	81
Росола У.В., Росола О.А. АКТУАЛІЗАЦІЯ МІГРАЦІЙНОЇ КРИЗИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	83
Стегней М.І., Нодь О.Л., Черничко С.С. ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ: ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ, НАЦІОНАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ	85
Стегней М.І., Алмашій В.В., Осуський С.В. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	88
Гоблик-Маркович Н.М., Хаустов О.О. СМАРТ-ТЕХНОЛОГІЇ УСФЕРІ ТУРИЗМУ	91
Черничко Т.В., Іщук М.В. УПРАВЛІНСЬКІ ДИЛЕМИ: МЕТОДОЛОГІЯ «ТРАДИЦІЙНОГО» ПОШУКУ РІШЕНЬ І ПІДХІД ТОС	94
Черничко Т.В., Поляков Ф.О. ШЛЯХИ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	97
Чизмар І.І. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗВИТОК КІБЕРСПОРТУ ЯК СФЕРИ ЕКОНОМІКИ	100
Шлапак В.О. ДІЯЛЬНІСТЬ МЕБЛЕВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ КОРОНАВІРУСНОЇ ПАНДЕМІЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ	103

Секція 3. Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і фінансової звітності

Кулініч Т.В., Тимчина Ю.А. ОСОБЛИВОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТУ ЕКОНОМІКИ	106
Ліба Н.С. ЧИННИКИ ТА СКЛАДОВІ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ	109
Лінтур І.В., Вайданич С.С. АКТУАЛЬНІ РИЗИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ НБУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	111
Лінтур І.В., Сідор В.В. БЮДЖЕТНЕ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ	113
Максименко Д.В., Головачко В.М. ОБЛІК ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ ЗА ЦЕНТРАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	116
Манайло О.Е. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ	118
Сторожук Т.М. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ У СКЛАДІ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА	121
Проскура В.Ф., Росоха В.М. ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ЯК НАПРЯМОК ДОСЯГНЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ	124

Секція 4. Фінансове регулювання економічних процесів

Братюк В.П. ДЕФІНІЦІЯ ПОНЯТТЯ РИЗИК ТА ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ	129
Братюк В.П., Вакула М.М. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ	132
Братюк В.П., Гнідин Т.Р. ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ В СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ	133
Братюк В.П., Меденці М. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	136
Гладинець Н.Ю., Бабидорич В.В. ОЦІНКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ	138
Гладинець Н.Ю., Мілашовська К. Й., Попов О. О. СТАРТАПИ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ	142
Гладинець Н.Ю., Товтин С.М., Медвідь Д.Р. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО ВАЖЛИВІСТЬ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	144
Дем'янчук О.І., Хохонік К.В. РИНОК СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ ПІД ЧАС ДІЙ ВОЄННОГО СТАНУ	148

Братюк В. П.,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та фінансів,
Меденці М.,
здобувач ОС Магістр
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

Розвиток страхового ринку України свідчить про зацікавленість у провадженні та модернізації страхових послуг як з боку страховиків, так і з боку страхувальників. Проте такий розвиток не забезпечує стану фінансової надійності страхового ринку, та страхових організацій, що особливо виявляється за впливу важкопрогнозованих форс-мажорних обставин. Наприклад, наслідки фінансової кризи, випробовування COVID-19, війна на Україна та похідні негативні наслідки, що тягнуть за собою проблеми страхового ринку, змусили замислитись топ-менеджерів страхових компаній (СК) над тим, як шляхом ефективного менеджменту можна вберегти компанію від збитків у майбутньому і забезпечити їй фінансову стабільність за будь-яких зовнішніх впливів. Для вирішення цього питання, на думку автора, слід спочатку проаналізувати стан страхового ринку України у цілому, а потім дослідити внутрішні та зовнішні фактори впливу на фінансовий стан страхової компанії. Прогнозована фінансова криза 2023-2024 рр. робить наше дослідження надзвичайно актуальним.

Ситуація, що склалася, засвідчила підвищену чутливість страхових організацій до впливу зовнішніх чинників та неефективний менеджмент, що не забезпечував фінансової стійкості СК і не застосовував системного підходу до управління. За умов активного розвитку страхової сфери значна частина топ-менеджерів робила ставку на захоплення частки ринку шляхом демпінгування цін, не приділяючи при цьому належної уваги управлінню страховими резервами, зокрема рівню їх ліквідності, й т. ін.

Страховий менеджмент можна визначити як цілеспрямований вплив держави, власників компаній, менеджерів, співробітників та посередників страховика на процес досягнення його мети у змінному ринковому середовищі шляхом раціонального формування і використання потенціалу організації (компанії). Страховий менеджмент можна визначити і як управління діяльністю акціонерної страхової компанії, що функціонує в умовах конкурентного економічного середовища, яке включає постановку цілей, вибір засобів і розробку методів їх досягнення

Проаналізувавши бізнес-процеси, фінансові та інформаційні потоки, особливості функціонування й управління СК [1; 2; 3; 4], були виявлені основні важелі (параметри)

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

впливу на фінансову стабільність страховика і проблемні сфери, у межах яких здійснюється цей вплив. Важливим тут є не просто їх визначення, а розуміння системи взаємозв'язків між ними.

Після детального аналізу окреслених проблемних сфер було складено приблизний перелік проблем, що потребують вирішення на різних рівнях управління СК для досягнення її фінансової стабільності. На думку автора, найважливішим є ефективне розв'язання проблем тактичного менеджменту, що забезпечить бажаний результат втілення стратегії на оперативному рівні виконання завдань.

Для управління СК необхідно також урахувати вплив зовнішніх чинників. Джерелами їх породження можуть бути світовий фінансовий і страховий ринки, український фінансовий та страховий ринки, органи державної влади, природні катаклізми тощо. Труднощі прогнозування такого впливу додатково ускладнюють управління СК. Аналіз українського страхового ринку [5] виявив основні ринкові, андеррайтерські, кредитні, операційні ризики і ризики ліквідності. Ті серед них, що мають найбільший рівень ризикованості, є обов'язковими для врахування при складанні тактичного плану менеджменту СК.

На підставі проведеного дослідження запропоновано можливі заходи для вирішення базових проблем на тактичному рівні управління СК:

1. Визначення методології розрахунку страхових тарифів, що забезпечить еквівалентність зобов'язань страхувальників і страховика. Йдеться про обсяг страхових премій, адекватний потенційним страховим виплатам, який дозволить виконувати страховикові свої зобов'язання не лише перед клієнтами, а й перед співробітниками, постачальниками та іншими контрагентами.

2. Створення системи управління обсягом і ефективністю розміщення частини статутного фонду, вибір підходу до формування гарантійного фонду та його розрахунок, виявлення видів страхування, що потребують формування вільних резервів і визначення розмірів цих резервів.

3. Формування системи управління розміром та структурою страхового портфеля, що забезпечить бажану фінансову надійність і прибутковість діяльності страхової компанії за поточних умов внутрішнього та зовнішнього середовища її функціонування.

4. Встановлення розміру страхових резервів, адекватного зобов'язанням; формування страхових резервів з урахуванням особливостей видів і об'єктів страхування, розподілу ризиків у просторі та часі й інших об'єктивних характеристик ризиків, які взяті на страхування; запровадження системи ефективного розміщення страхових резервів.

ФІНАНСОВЕРЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

5. Застосування системи перестраховування, яка дозволить збалансувати ризики, страховий портфель та страхові резерви СК, враховуючи обсяги і структуру власних коштів страховика.

Отже, для забезпечення фінансової надійності СК необхідно розробити систему тактичного менеджменту, що дасть змогу комплексно вирішити описані вище базові проблеми управління нею та враховуватиме зовнішні впливи. Найбільш відчутними для сучасного страхового ринку є ризики, спричинені такими чинниками, як: зміна курсу валют, відсоткових ставок та вартості нерухомості, недостатність страхових премій і страхових резервів, катастрофічні збитки, помилки персоналу, недосконале законодавство та ін. Вони мають бути взяті до уваги при прийнятті рішень на різних рівнях управління страховою компанією (залежно від природи ризику, його прогнозованості та масштабу можливих наслідків).

Список використаних джерел:

1. Архипов А. П. Фінансовий менеджмент у страхуванні / А. П. Архипов. – М.: ІНФРА-М, 2010. – 160 с.
2. Осадець С. С. Страхування: підручник / С. С. Осадець. – К.: КНЕУ, 2002. – 599 с.
3. Залетов А. Н. Страхование в Украине / А. Н. Залетов; под ред. д. е. н. О. А. Слюсаренко. – К.: Международная агенция «BeeZone», 2002. – 452 с.
4. Турбина К. Е. Тенденции развития мирового рынка страхования / К. Е. Турбина. – М.: АНКЛ, 2000. – 320 с.
5. Гордиенко И. Риски украинского страхового рынка в 2011 году / И. Гордиенко // Insurance Top. – 2011. – № 2(34). – С. 8-10.

УДК 336.7

Гладинець Н.Ю.,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та фінансів,
Бабидорич В.В.,
здобувач ОС Бакалавр
Мукачівський державний університет

ОЦІНКА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ

Кожне підприємство у процесі своєї поточної діяльності реалізує одночасно велику кількість різних видів діяльності, метою яких для комерційного підприємства є максимізація прибутку та забезпечення найвищого рівня ефективності використання задіяних ресурсів.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>